

PROJEKT

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA
LATA 2026– 2032**

BODZENTYŃ

Bodzentyn 2026

Spis treści

1. WPROWADZENIE.....	3
1.1 Grupy szczególnie zagrożone	5
3. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE BODZENTYN W ODNIESIENIU DO DANYCH OGÓLNOPOLSKICH.....	8
3.1 Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich.....	8
3.2 Analiza wyników badania problemu przemocy domowej na terenie Gminy Bodzentyn ...	14
3.3 Lista lokalnych zasobów instytucjonalnych	32
4. ANALIZA SWOT	33
5 ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ	36
5.1 Cel główny program oraz cele szczegółowe	36
5.2 HARMONOGRAM WDRAŻANIA PROGRAMU	39
5.3 ADRESACI PROGRAMU	40
5.4 PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	40
6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	40
7.MONITORING I EWALUACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ	41
8. PODSUMOWANIE.....	41
9. SPIS TABEL.....	42
10. SPIS WYKRESÓW.....	42

1. WPROWADZENIE

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673), przemoc domowa to *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na:*

niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia

naruszenie ich godności, nietykalności cielesnej lub wolności, w tym seksualnej

szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienie lub krzywdę

ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej

naruszenie prywatności lub wzbudzenie poczucia zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej

Źródło: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W odniesieniu do zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu:

- ✓ **Intencjonalność** – ma charakter świadomego i zamierzonego działania,
- ✓ **Nierównowaga sił** – przewaga jednej ze stron, np. fizyczna, psychiczna czy ekonomiczna,
- ✓ **Naruszanie praw i dóbr osobistych** – osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa osób doznających przemocy, np. nietykalności cielesnej, godności, szacunku itp.,
- ✓ **Powodowanie cierpienia i bólu** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody¹.

Przemoc domowa pozostaje jednym z najpoważniejszych problemów społecznych, naruszającym podstawowe prawa człowieka. W odpowiedzi na potrzeby mieszkańców oraz obowiązki wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Gmina Bodzentyn opracowuje niniejszy Program na lata 2026–2031. Dokument ten wyznacza strategiczne kierunki działań, które mają na celu ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej wsparcie ofiar oraz pracę z osobami stosującymi przemoc. Istotnym elementem programu jest także wprowadzanie w życie działań mających na celu podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc domową.

Specjaliści rozróżniają następujące rodzaje przemocy:

1. Fizyczną – jej istotą jest naruszenie nietykalności fizycznej polegające na zachowaniach intencjonalnych prowadzących do uszkodzenia ciała lub niosących takie ryzyko, np. popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz- tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;
2. Psychiczną – polega na naruszeniu godności osobistej. Osoba stosująca przemoc psychiczną wykorzystuje groźby, poniżanie, obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp. Celem nadrzędnym tego rodzaju zachowań jest sprawowanie kontroli nad ofiarą;
3. Seksualną – to działanie naruszenie sfery intymnej drugiego człowieka. Polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Do najczęstszych zachowań przemocowych w tej sferze należą: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami

partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.;

4. Ekonomiczną – jej istotę stanowi naruszenie własności drugiej osoby. Wiąże się z celowym niszczeniem dóbr materialnych, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Do najbardziej rozpowszechnionych działań w ramach przemocy ekonomicznej należą: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.;
5. Zaniedbanie – polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb emocjonalnych, fizycznych i materialnych, np. niedawaniu środków na utrzymanie, pozbawianiu jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nieudzieleniu pomocy, uniemożliwianiu dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, toalety, itp.
6. Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej (często określana jako *cyberprzemoc*) -to forma przemocy polegająca na celowym i powtarzalnym wyrządzaniu szkody drugiej osobie przy użyciu technologii informacyjno-komunikacyjnych, takich jak internet, media społecznościowe, komunikatory czy telefony komórkowe. Może obejmować m.in. nękanie, wyśmiewanie, groźby, rozpowszechnianie kompromitujących treści lub wykluczanie z grup online.²

Jednym z istotnych i długofalowych celów polityki społecznej państwa jest tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań niepożądanych, w tym między innymi przemocy domowej. Badania nad kondycją życia rodzinnego w Polsce oraz obserwacja życia społecznego wskazują jednoznacznie, że nadal istnieje duża bariera w zgłaszaniu odpowiednim służbom istnienia problemu przemocy zarówno przez ofiary, jak i świadków. Głównym powodem jest zastraszenie osób dotkniętych agresją, poczucie wstydu i bezradności oraz złudna nadzieja, że zachowania przemocowe już więcej się nie powtórzą.

1.1 Grupy szczególnie zagrożone

✓ Osoby starsze

Osoby powyżej 60 roku życia są szczególnie narażone na przemoc ekonomiczną (uzależnienie finansowe), zaniedbanie, izolację społeczną. Z badań lokalnych wynika, że 35% respondentów wskazuje osoby starsze jako doświadczające przemocy.

✓ Osoby z niepełnosprawnościami

Osoby te są zagrożone ze względu na zależność od opiekunów, ograniczony dostęp do pomocy, trudności w zgłaszaniu przemocy.

✓ Dzieci i młodzież

Dzieci i młodzież narażone są z uwagi na wysoką skalę przemocy rówieśniczej, niską identyfikację przemocy psychicznej, częsty brak reakcji i wiedzy o pomocy.

Z dostępnych danych wynika, że najbardziej narażone na przemoc są kobiety, dzieci w wieku do lat 13, następnie osoby starsze i niepełnosprawne, rzadziej natomiast występuje zjawisko przemocy kobiet w stosunku do mężczyzn. Zjawisko przemocy domowej, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej.

Przemoc rówieśnicza – często określana również jako bullying, może przybierać formę zarówno przemocy psychicznej, jak i fizycznej, stosowana wobec osoby, która nie jest w stanie się obronić. Stanowi jedno z poważniejszych zagrożeń oddziałujących na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, zwiększając ryzyko wystąpienia depresji, myśli samobójczych, zaburzeń odżywiania, czy też wpływając na brak chęci uczęszczania do szkoły³.

Cyberprzemoc – można ją zdefiniować jako różne akty przemocy popełnione, nasilone lub wspomagane za pomocą systemów teleinformatycznych i telekomunikacyjnych, takich jak telefony komórkowe, Internet, media społecznościowe, gry komputerowe online i inne komunikatory. Do jej form można zaliczyć:

- ✓ flaming – agresywna wymiana zdań, np. na czacie lub w ramach grupy dyskusyjnej,
- ✓ prześladowanie (ang. *harassment*) – regularne przesyłanie nieprzyjemnych wiadomości do osoby doznającej przemocy za pomocą elektronicznych kanałów komunikacji,
- ✓ kradzież tożsamości (ang. *impersonation*) – podszywanie się pod osobę doznającą przemocy,
- ✓ upublicznianie tajemnic (ang. *outing*) – udostępnianie prywatnych materiałów osoby doznającej przemocy (np. zdjęcia),
- ✓ śledzenie (ang. *cyberstalking*) – inwigilacja osoby doznającej przemocy i nękanie jej niechcianymi komunikatami.⁴

2. PODSTAWA PRAWNA

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 ze zm.);
- 2) Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U.z 2024r. poz.1673 ze zm.);

- 3) Ustawę z dnia 25 lutego 1964r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2026r. poz. 236);
- 4) Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151);
- 5) Ustawę z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1153 ze zm.);
- 6) Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 636. ze zm.);
- 7) Ustawę z dnia 24 sierpnia 2001r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (t.j. Dz. U. z 2026r. poz. 159);
- 8) Ustawę z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 881 ze zm.);
- 9) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 383 ze zm.);
- 10) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2026r. poz. 490);
- 11) Ustawę z dnia 17 listopada 1964r. kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1568 ze zm.);
- 12) Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1338);
- 13) Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 poz. 1214 ze zm.);
- 14) Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1939);
- 15) Ustawę z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz U z 2018r. poz. 969 ze zm.);
- 16) Ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 49 z późn. zm);
- 17) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023r. poz. 1870);
Postanowienia zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2032 są spójne z najważniejszymi krajowymi i lokalnymi dokumentami podejmującymi problem przemocy Domowej tj.:
 1. Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz. 1232).
 2. Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2023- 2028;
 3. Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023–2027”;
 4. Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026.

3. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE BODZENTYN W ODNIESIENIU DO DANYCH OGÓLNOPOLSKICH

Diagnozę problemu sporządzono na podstawie danych zastanych, w oparciu o sprawozdawczość Zespołu Interdyscyplinarnego i Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie oraz przeprowadzonej *Diagnozy Problemu Przemocy Na Terenie Gminy Bodzentyn*.

3.1 Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy domowej dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy domowej gromadzonych przez Policję, w 2025 roku ogólna liczba osób doznających przemocy w Polsce kształtowała się na poziomie 91 330, w tym 55,6% stanowiły kobiety (50 767 osób), 32,0% – małoletni (29 210 osób), a 12,4% – mężczyźni (11 353 osoby). W 2025 roku odnotowano 60 889 osób stosujących przemoc, z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni, tj. 52 424 osoby (86,1%). W porównaniu do 2024 roku liczba osób doznających przemocy zwiększyła się o 5,1% (4 410 osób), a liczba osób stosujących przemoc wzrosła o 0,6% (354 osoby).

Według raportu z badania z 2025 roku pt. „Czy przemoc ma płeć i status społeczny? Społeczne postawy, przekonania i reakcje wobec przemocy w bliskich relacjach” wynika, że co trzeci Polak (36%) zna osobę ze swojego najbliższego otoczenia, która doświadczyła przemocy. Jednocześnie tylko nieco ponad połowa respondentów (52%) deklaruje, że w takiej sytuacji zdecydowała się zareagować lub podjąć działania. Badanie pokazuje również zróżnicowanie postaw społecznych wobec przemocy. Mężczyźni częściej niż kobiety (23% wobec 16%) zgadzają się ze stwierdzeniem, że „czasem lepiej nie wtrącać się w cudze sprawy, aby nie pogorszyć sytuacji, gdy zauważy się przemoc domową”. Wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia odsetek osób podzielających tę opinię maleje – do 17% wśród osób z wykształceniem wyższym. Ponadto 15% Polaków zgadza się ze stwierdzeniem, że przemoc domowa jest przede wszystkim problemem rodzin o niższym statusie społecznym. Pogląd ten częściej prezentują osoby młode (21% w grupie wiekowej 18-34 lata) oraz osoby z niższym poziomem wykształcenia (19%).

Wyniki badań Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę oraz Ipsos Polska z 2024 roku wskazują natomiast, że część społeczeństwa nadal popiera stosowanie kar fizycznych wobec dzieci. Z badań wynika, że 3% respondentów uważa, iż bicie dzieci może być stosowane jako metoda wychowawcza za każdym razem, gdy rodzic uzna ją za skuteczną. Jednocześnie co trzeci badany (33%) jest zdania, że zasadniczo nie powinno się stosować kar fizycznych, jednak w pewnych sytuacjach mogą być one usprawiedliwione. Ponadto 18% respondentów uważa, że kary fizyczne mogą prowadzić do poprawy

zachowania dziecka.

Również w 2023 roku przemoc wobec dzieci stanowiła poważne wyzwanie społeczne, pociągające za sobą szereg negatywnych konsekwencji dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego i społecznego dzieci. Analiza statystyk opracowanych przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę, rzuca światło na skalę problemu oraz konieczność podjęcia działań w celu zapewnienia dzieciom bezpiecznego środowiska do rozwoju. Z odpowiedzi udzielanych przez respondentów w wieku 11-17 lat wynika, że zdecydowana większość z nich (79%) choć raz doświadczyła w swoim życiu przemocy lub zaniedbania. Dodatkowo co czwarty ankietowany (27%) został kiedykolwiek pokrzywdzony za pośrednictwem więcej niż dwóch różnych form przemocy lub zaniedbania⁵.

3.2 Analiza danych statystycznych dotyczących problemu przemocy domowej w Gminie Bodzentyn

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm.) zobowiązuje samorządy do zapobiegania przemocy domowej i nakłada zadania mające na celu przede wszystkim udzielanie skutecznej i profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy domowej, jak również prowadzenie oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc domową. Ustawa, nakłada także na gminy obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, które realizują działania w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, mającą na celu udzielenie pomocy i wsparcia rodzinom uwikłanym w problem przemocy.

Podstawowym zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest realizacja działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, a także tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 6) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 7) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art.

9c ust. 5a;

- 8) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 9) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia (dot. uporczywego niewykonywania przez osobę stosującą przemoc domową obowiązków określonych w ustawie).

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. Zespół interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe, których celem i zadaniem jest rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach. W skład grup diagnostyczno-pomocowych obligatoryjnie wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy i policji.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- 1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia (dot. uporczywego niewykonywania przez osobę stosującą przemoc domową obowiązków określonych w ustawie);
- 7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
- 9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę;
 - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,
 - b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
- 10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w

ramach procedury „Niebieskie Karty”.⁶

Tabela 1. Podsumowanie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2023-2025

Rok	2023	2024	2025
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	5	32	36
Liczba rodzin wobec których prowadzono procedurę NK	133	70	92
Liczba posiedzeń Grup roboczych/Grup diagnostyczno-pomocowych	54	501	518

Źródło. Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej

W Tabeli 1 przedstawiono dane dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, spotkania Zespołu odbywają się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” przez poszczególne służby

Służby wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”	Gmina Bodzentyn			
	2022	2023	2024	2025
Pomoc Społeczna	4	17	12	5
Policja	26	32	30	32
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	2	1	0
Służba Zdrowia	1	3	0	0
Oświata	1	0	0	0
Razem	32	54	43	38

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Bodzentynie

Z przedstawionych danych wynika, że na przestrzeni ostatnich lat instytucją, która najczęściej uruchamiała procedurę „Niebieskie Karty” była Policja (71,85%), na drugim miejscu procedurę uruchamiali przedstawiciele pomocy społecznej (22,75 %). Do sporadycznych przypadków należało uruchomienie procedury przez pracowników ochrony zdrowia (2,39%). Dane te sugerują, że są to instytucje, które niewątpliwie wymagają dalszego szkolenia i zdobywania wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez osoby, o których mowa w art. 9a ust. 11–11d ustawy, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania

przemocy domowej. Obowiązek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”, spoczywa na przedstawicielach: policji, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i ochrony zdrowia. W praktyce przeciwdziałania przemocy od wielu lat promowane jest podejście interdyscyplinarne jako forma współpracy między służbami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Procedura „Niebieskie Karty” przewiduje ścisłą współpracę służb realizujących zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej. Jej celem jest zapobieganie dalszemu stosowaniu przemocy domowej oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy.

Tabela 3. Liczba osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową, na podstawie wszczętej procedury „Niebieskie Karty”

Rok	2022	2023	2024	2025
Liczba osób doznających przemocy domowej	83	125	145	171
Kobiety	65	66	66	77
Mężczyźni	12	6	15	25
Dzieci	6	53	64	69
Liczba sprawców przemocy ogółem, w tym:	114	69	56	85
Kobiety	31	3	7	10
Mężczyźni	83	66	49	75
Dzieci	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy Domowej w Bodzentynie

Analiza problemu przemocy na terenie Gminy Bodzentyn została oparta o sprawozdawczość Zespołu Interdyscyplinarnego i Ośrodka Pomocy Społecznej.

Skala przemocy jest trudna do oszacowania, ponieważ stereotypy obyczajowe, często funkcjonujące w środowisku lokalnym czynią przemoc wobec kobiet ze strony partnerów nadal akceptowaną formą podporządkowania i przestrzegania wyznaczonych społecznie ról.

Z danych ogólnopolskich wynika również, że wśród przyczyn stosowania przemocy domowej możemy wskazać normy społeczne i kulturowe. Przez wieki istniało silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. Nadal w wielu środowiskach to zjawisko znajduje odzwierciedlenie w obyczajach – społecznej akceptacji bicia i stosowania kar cielesnych. Polacy w zdecydowanej większości nie akceptują używania przemocy fizycznej w związku, niestety ciągle jeszcze pokutuje przeświadczenie, że nie trzeba wtrącać się w cudze sprawy. Jak wynika z badań, jest to główny powód dlaczego osoby znajdujące w swoim otoczeniu rodziny, w których dochodzi do przemocy nie podejmują w związku z tym żadnych działań.

Dokonując analizy danych posiadanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Bodzentynie można wnioskować, że w przeważającej mierze osobami stosującymi przemoc są mężczyźni, a doznającymi

przemocy kobiety i dzieci. Osobami, na które należy zwracać szczególną uwagę, podobnie jak na dzieci, są osoby starsze. Borykają się one nie tylko z kłopotami zdrowotnymi, społecznymi i emocjonalnymi, ale także często z przemocą. Człowiek stary to osoba często słabsza, bezbronna i samotna, która staje się najłatwiejszą ofiarą dla swojego oprawcy. Stwierdzono, że przemoc wobec osób starszych staje się co raz częstszym zjawiskiem ze względu na fakt obniżenia pozycji życiowej, dysfunkcji organizmu czy braku siły. W związku z powyższym istnieje potrzeba rozprzestrzeniania informacji na temat zagrożeń związanych z przemocą wobec osób starszych oraz podjęcia działań interwencyjnych, które będą zapobiegały występowaniu niepożądanego zjawiska. Przemoc, jakiej doświadczają osoby starsze jest pojęciem szerokim, nie oznacza tylko przemocy fizycznej i psychicznej, ale również przemoc ekonomiczną (przejawiającą się np. zabieraniem osobie starszej pieniędzy) oraz różnego rodzaju nadużycia i zaniedbania, do jakich dochodzi w niektórych rodzinach, tj. niepodawanie leków, głodzenie, niewpuszczanie do domu.

Działania służb przeciwdziałających przemocy wobec osób starszych skupiać się powinny przede wszystkim na zwiększaniu świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy wobec osób starszych – zarówno wśród samych seniorów, jak i osób mających częste kontakty z osobami starszymi: pracowników służby zdrowia, opiekunów zawodowych, pracowników socjalnych i Policji. W celu poprawy świadomości całego społeczeństwa wskazane jest przeprowadzić m.in. kampanie edukacyjne i informacyjne.

Przemoc domowa dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doznają. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, przeżywają wiele negatywnych uczuć: lęk, wstyd, poczucie winy. To sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Niektóre z nich próbują radzić sobie z negatywnymi uczuciami sięgając po środki uzależniające. Część dzieci, zwłaszcza chłopców, identyfikuje się ze sprawcą i zaczyna się zachowywać agresywnie wobec innych ludzi – zarówno rówieśników, jak i dorosłych. W taki sposób krąg osób pośrednio dotkniętych skutkami przemocy domowej, rozszerza się na osoby obce. Dorośli, którzy jako dzieci doświadczali przemocy domowej, często mają trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica, a to sprawia, że ich dzieci mogą mieć problemy. Tak, więc krąg osób pośrednio dotkniętych przemocą, rozszerza się też na następne pokolenia. Nawet, jeśli dziecko nie dozna żadnego obrażenia fizycznego, a jest świadkiem przemocy małżeńskiej, ma to ogromny wpływ na jego psychikę.

Ekspertki zauważają, że alkohol często współwystępuje ze zjawiskiem przemocy, ale nie jest jego przyczyną. Z drugiej strony, z perspektywy policji daje się zauważyć, że w okresach świątecznych, gdy ludzie siadają do stołów i częściej spożywają alkohol, to zgłoszeń dotyczących przemocy Domowej jest więcej.

Tabela 4. Wnioski kierowane do Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bodzentynie przez Zespół Interdyscyplinarny w sprawie zastosowania leczenia wobec sprawców przemocy

2022	2023	2024	2025
4	12	12	9

Źródło. Opracowanie własne- dane Miejsko-Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bodzentynie

Tabela 5. Informacje o zastosowanych działaniach wobec osób stosujących przemoc domową

Rok	2023	2024	2025
Liczba wydanych skierowań do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych	12	12	9
Liczba zastosowanych nakazów opuszczenia miejsca zamieszkania wobec osób stosujących przemoc domową oraz zakazu zbliżania się do osób doznających przemocy	1	1	4

Źródło. Opracowanie własne- dane Bodzentynie oraz Komisariatu Policji w Bodzentynie

Z danych ogólnopolskich wynika, że liczba osób oskarżonych, jak i skazanych za czyn z art. 207 § 1 k.k. wyraźnie wzrasta, niestety w Gminie Bodzentyn nie zauważamy tendencji rosnącej, czego powodem mogą być różne czynniki hamujące pokrzywdzonych przed ujawnianiem tego typu zdarzeń (strach ofiary przed sprawcą, wstyd przed rodziną, znajomymi, obawa o los dzieci, obawa o sytuację ekonomiczną rodziny itp.).

Gmina Bodzentyn zapewnia osobom doznającym przemocy domowej wsparcie specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym dla osób doznających przemocy domowej, jednak mimo wzrastającej świadomości osób doznających przemocy domowej nie stwierdzamy większego zainteresowania poradnictwem psychologicznym i prawnym.

Tabela 6. Liczba osób korzystających z poradnictwa

		Liczba osób korzystających			
		2022	2023	2024	2025
Punkt Konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy domowej	Poradnictwo psychologiczne	13	23	35	8
	Poradnictwo prawne	9	0	18	2

Źródło. Opracowanie własne- dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bodzentynie

Mieszkańcy Gminy Bodzentyn w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia, doznający przemocy mają możliwość skorzystania z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kielcach. Placówka realizuje swoje zadania poprzez obejmowanie wsparciem specjalistycznym (pomoc

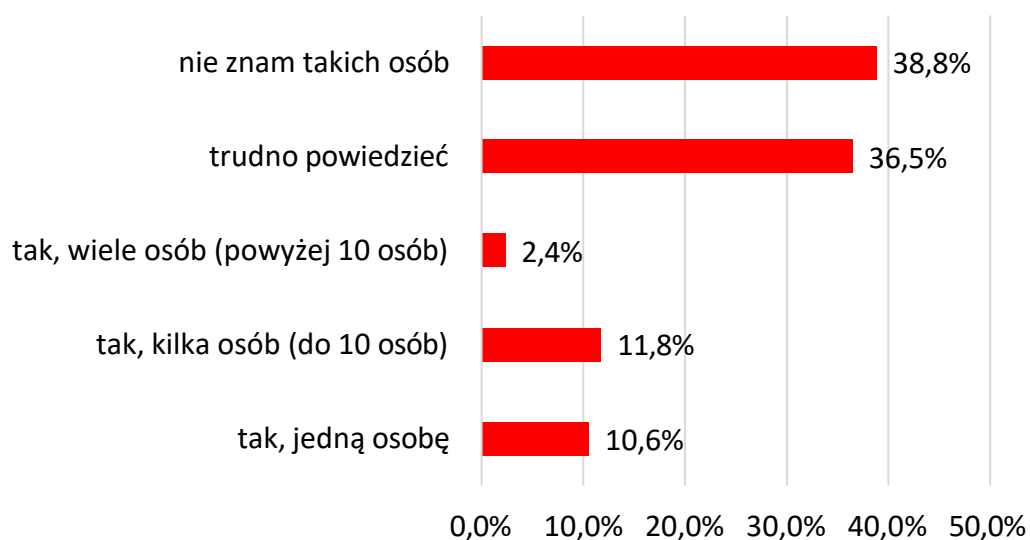
psychologiczna, poradnictwo socjalne, pedagogiczne, prawne w zakresie rodzinno- opiekuńczym oraz przestępstw przeciwko rodzinie), a także poprzez udzielanie schronienia ofiarom przemocy domowej i innym osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

3.2 Analiza wyników badania problemu przemocy domowej na terenie Gminy Bodzentyn

W 2026 roku przeprowadzono badania wśród dorosłych mieszkańców Gminy Bodzentyn oraz uczniów szkół zlokalizowanych na terenie gminy Bodzentyn, w celu rozpoznania aktualnej skali i charakteru problemu przemocy, którego efektem jest dokument pn. *Diagnoza Problemu Przemocy Na Terenie Gminy Bodzentyn*. W badaniu wzięło udział 85 mieszkańców, będących powyżej 18 roku życia oraz 178 uczniów klas 7-8 szkół podstawowych oraz klas 1-3 szkoły ponadpodstawowej, znajdujących się na terenie gminy Bodzentyn.

Pierwsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców gminy Bodzentyn. Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy domowej. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło łącznie 24,8% ankietowanych. Jak wynika z odpowiedzi badanych, 10,6% badanych zna jedną taką osobę, 11,8% kilka osób (do 10), z kolei 2,4% deklaruje znajomość wielu osób (powyżej 10). Średnio co trzeci respondent miał trudność w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi (36,5%), natomiast nieco większy odsetek odpowiedział przecząco na to pytanie (38,8%).

Wykres 1. Czy zna Pan/i w swoim otoczeniu kogoś, kto jest osobą doświadczającą przemocy domowej?

Badani deklarujący znajomość w swoim otoczeniu osób, które doświadczają przemocy domowej, zostali zapytani o to, kim jest osoba jej doświadczająca. Zdecydowana większość respondentów stwierdziła,

że są nimi osoby dorosłe mające 18-60 lat – 85,0% (17 osób). Mniejszy odsetek ankietowanych wskazał na osoby starsze, tj. powyżej 60 roku życia – 7 osób, tj. 35,0%, z kolei na dzieci do 18 roku życia – 6 badanych (30,0%).

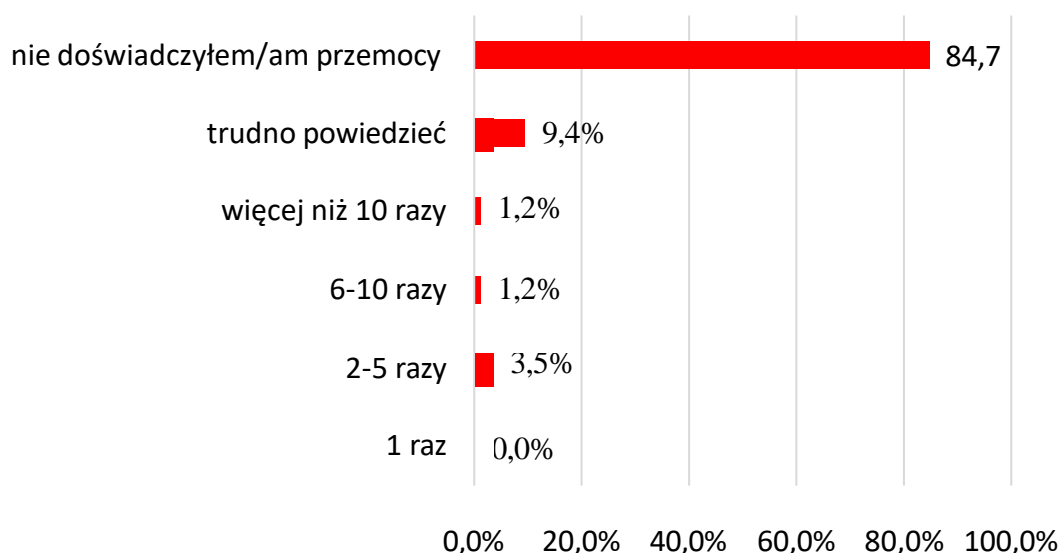
Tabela 7. Kim jest osoba, która doświadcza przemocy domowej?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
dzieckiem do 18 roku życia	30,0%	6
osobą dorosłą mającą 18-60 lat	85,0%	17
osobą starszą, powyżej 60 roku życia	35,0%	7

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Skala problemu przemocy w gminie Bodzentyn została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, jak często zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Z zebranych danych wynika, że w tym okresie przemocy doznało 5,9% mieszkańców, z czego 3,5% ankietowanych doświadczyło jej 2-5 razy, a po 1,2% respondentów wskazało na doświadczenie przemocy w określonym czasie 6-10 razy oraz więcej niż 10 razy. 9,4% badanych mieszkańców miało trudności w udzieleniu odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 2. Jak często, w okresie ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w swoim środowisku rodzinnym?

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że większość z nich doświadczyła przemocy psychicznej (9 osób, tj. 69,2%). 4 badanych wskazało na zaniedbanie (30,8%), a po 3 ankietowanych wyróżniło przemoc ekonomiczną lub brak wiedzy w zakresie rodzaju doznawanej przemocy (po

23,1%). Najbardziej wskazywano na przemoc fizyczną oraz cyberprzemoc (po 1 osobie, tj. 7,7%). Żaden ankietowany nie doznał przemocy seksualnej.

Tabela 8. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	69,2%	9
zaniedbanie	30,8%	4
przemoc ekonomiczna	23,1%	3
nie wiem	23,1%	3
przemoc fizyczna	7,7%	1
cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, groźby, szantaż, wyłudzenie pieniędzy, rozpowszechnianie kompromitujących materiałów)	7,7%	1
przemoc seksualna	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Zapytaliśmy respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego wykazała, że najczęściej ankietowanych doznało przemocy ze strony partnera/partnerki (7 osób, tj. 70,0%). Pojedyncze odpowiedzi padły na rodziców, rodzeństwo, dziecko/dzieci, dalszych członków rodziny oraz inne osoby, w tym *obce osoby z Internetu* (po 10,0%). 3 badanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

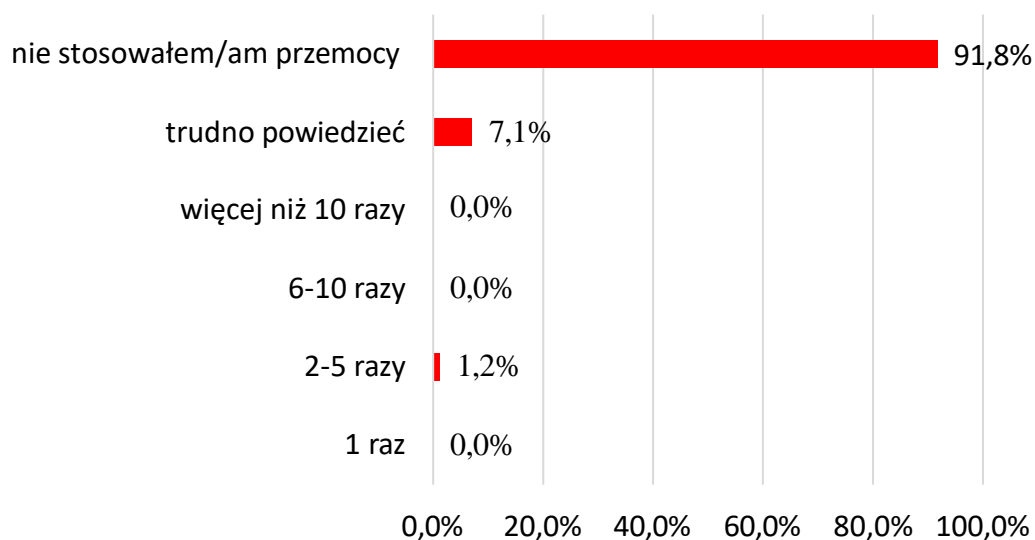
Tabela 9. Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
partner/partnerka życiowy/a	70,0%	7
rodzice	10,0%	1
rodzeństwo	10,0%	1
dziecko/dzieci	10,0%	1
dalsi członkowie rodziny	10,0%	1
inne osoby	10,0%	1
dziadkowie	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż zdecydowana większość badanych z terenu gminy Bodzentyn, jednoznacznie wskazała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem, przemoc wobec członków swojej rodziny stosował niewielki odsetek, tj. 1,2%, którzy wskazali na odpowiedź „2-5 razy”. Warto jednak zaznaczyć, że 7,1% ankietowanych miało trudność w określeniu, jak często zastosowało przemoc w tym okresie.

Wykres 3. Jak często, w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc wobec członka swojej rodziny?

W dalszej części respondentów poproszono o wskazanie osób, wobec których stosowali przemoc. Analiza materiału badawczego pozwala stwierdzić, że 4 badanych stosowało ją wobec partnera/partnerki (66,7%), 3 osoby wobec dziecka/dzieci (50,0%), z kolei pojedyncze osoby wskazały na rodziców oraz dalszych członków rodziny (po 16,7%). Jeden badany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

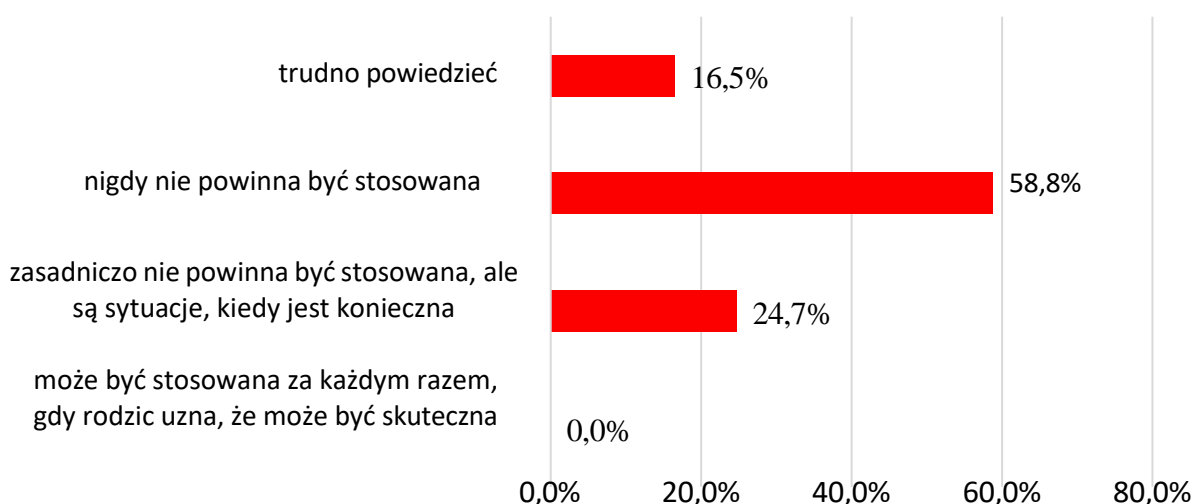
Tabela 10. W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i zachowanie przemocowe?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
partnera/partnerki życiowego/ej	66,7%	4
dziecka/dzieci	50,0%	3
rodziców	16,7%	1
dalszych członków rodziny	16,7%	1
rodzeństwa	0,0%	0
dziadków	0,0%	0
innych osób	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

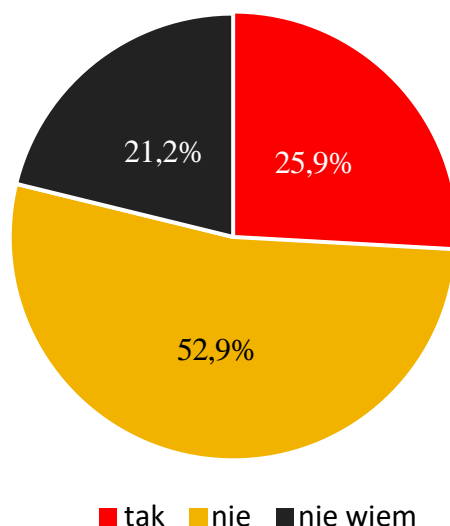
Kolejną analizowaną w Diagnozie kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Gminy na temat stosowania kar fizycznych (np. „klapsów”) w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że żaden z respondentów nie wskazał na to, iż kary fizyczne mogą być stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna, że mogą być skuteczne. Średnio co czwarty ankietowany uważa, że kary fizyczne zasadniczo nie powinny być stosowane, ale są sytuacje, kiedy są konieczne (24,7%). Ponad połowa badanych mieszkańców negatywnie ocenia tego typu zachowanie (58,8%), z kolei trudności z jednoznacznym ustosunkowaniem się do tego pytania przejawiało aż 16,5% badanych.

Wykres 4. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci (tzw. „klaps”) może być metodą wychowawczą?

Dorośli mieszkańcy zostali również poproszeni o oszacowanie skali istotności problemu przemocy domowej na terenie gminy Bodzentyn. Ponad połowa ankietowanych odpowiedziała przecząco na to pytanie (52,9%). Problem przemocy domowej w Gminie jako znaczący identyfikuje 25,9% badanych, z kolei 21,2% ankietowanych miało trudności w jednoznacznej ocenie.

Wykres 5. Czy postrzega Pan/i przemoc domową jako znaczny problem występujący na terenie Gminy?

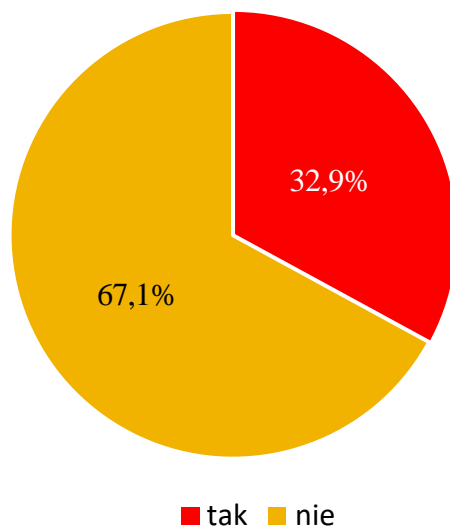

Mieszkańcy gminy Bodzentyn biorący udział w badaniu ankietowym zostali zapytani o to, jakie działania według nich byłyby najskuteczniejsze wobec osób doświadczających przemocy domowej. Blisko połowa respondentów wskazała na izolowanie osób stosujących przemoc od osób jej doświadczających (47,1%) oraz zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, socjalnego, terapeutycznego (44,7%). Niewiele mniejszy odsetek, bo 40,0% badanych wskazało na zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej, a średnio co trzeci ankietowany wyróżnił tworzenie placówek specjalizujących się w pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej (36,5%). Mieszkańcy znacznie rzadziej wskazywali na organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych oraz umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia (po 17,7%). 11,8% badanych zadeklarowało brak wiedzy w tym zakresie, a 2,4% ankietowanych zaznaczyło inne odpowiedzi, w tym: *zwiększenie czujności wychowawców i dyrekcji szkół, większe zainteresowanie wychowankami (zwracanie uwagi na samopoczucie dzieci). Na spotkaniach z rodzicami warto czasami porozmawiać o przemocy domowej, ale też rówieśniczej, która niestety w szkołach występuje i nic się z tym nie robi. Środowisko jest małe, więc wiemy, że przemoc nie tylko domowa i rówieśnicza*

występuje również w innych szkołach. Sprawy te jednak często zmiata się pod dywan.

Z przeprowadzonych badań wynika, że większość respondentów nie posiada wiedzy na temat miejsc, w których można uzyskać pomoc w sytuacji wystąpienia przemocy domowej. Takiej odpowiedzi udzieliło 67,1% badanych. Jedynie 32,9% respondentów zadeklarowało, że zna instytucje lub miejsca na terenie swojej miejscowości, do których można zwrócić się o pomoc w przypadku przemocy domowej. Wyniki te wskazują na niewystarczający poziom świadomości mieszkańców w zakresie dostępnych form wsparcia oraz funkcjonujących instytucji pomocowych. Brak wiedzy o możliwościach uzyskania pomocy może stanowić istotną barierę w reagowaniu na sytuacje przemocy oraz w poszukiwaniu wsparcia przez osoby jej doświadczające.

Wykres 6. Czy zna Pan/i miejsca na terenie swojej miejscowości, do których można zgłosić się z prośbą o pomoc w przypadku wystąpienia przemocy domowej?

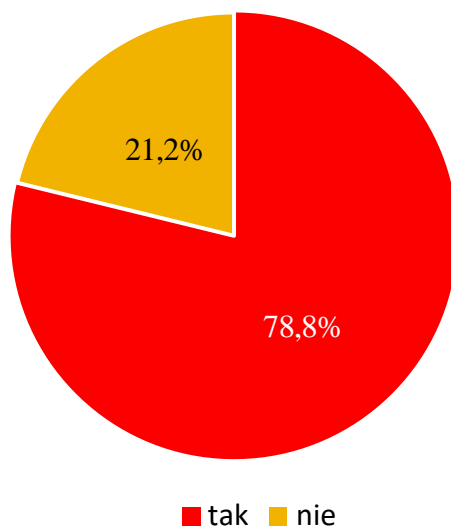

Z przeprowadzonych badań wynika, że większość respondentów deklaruje znajomość procedury „Niebieskie Karty”. Taką odpowiedź wskazało 78,8% badanych, natomiast 21,2% respondentów zadeklarowało, że nie posiada wiedzy na temat tego, na czym polega wskazana procedura. Otrzymane wyniki świadczą o stosunkowo wysokim poziomie deklarowanej świadomości społecznej w zakresie funkcjonowania jednego z podstawowych narzędzi systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Badania ankietowe do *Diagnozy...*, zostały przeprowadzone również wśród uczniów ze szkół znajdujących się na terenie gminy Bodzentyn, którzy wypełnili 178 kwestionariuszy ankiet. Badanie miało na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych z doświadczaniem

przemocy domowej, doznawaniem oraz stosowaniem przemocy rówieśniczej, a także cyberprzemocy oraz poznanie opinii młodych mieszkańców Gminy na temat realizowanych w szkole działań profilaktycznych.

Wykres 7. Czy wie Pan/i na czym polega procedura „Niebieskie Karty”?

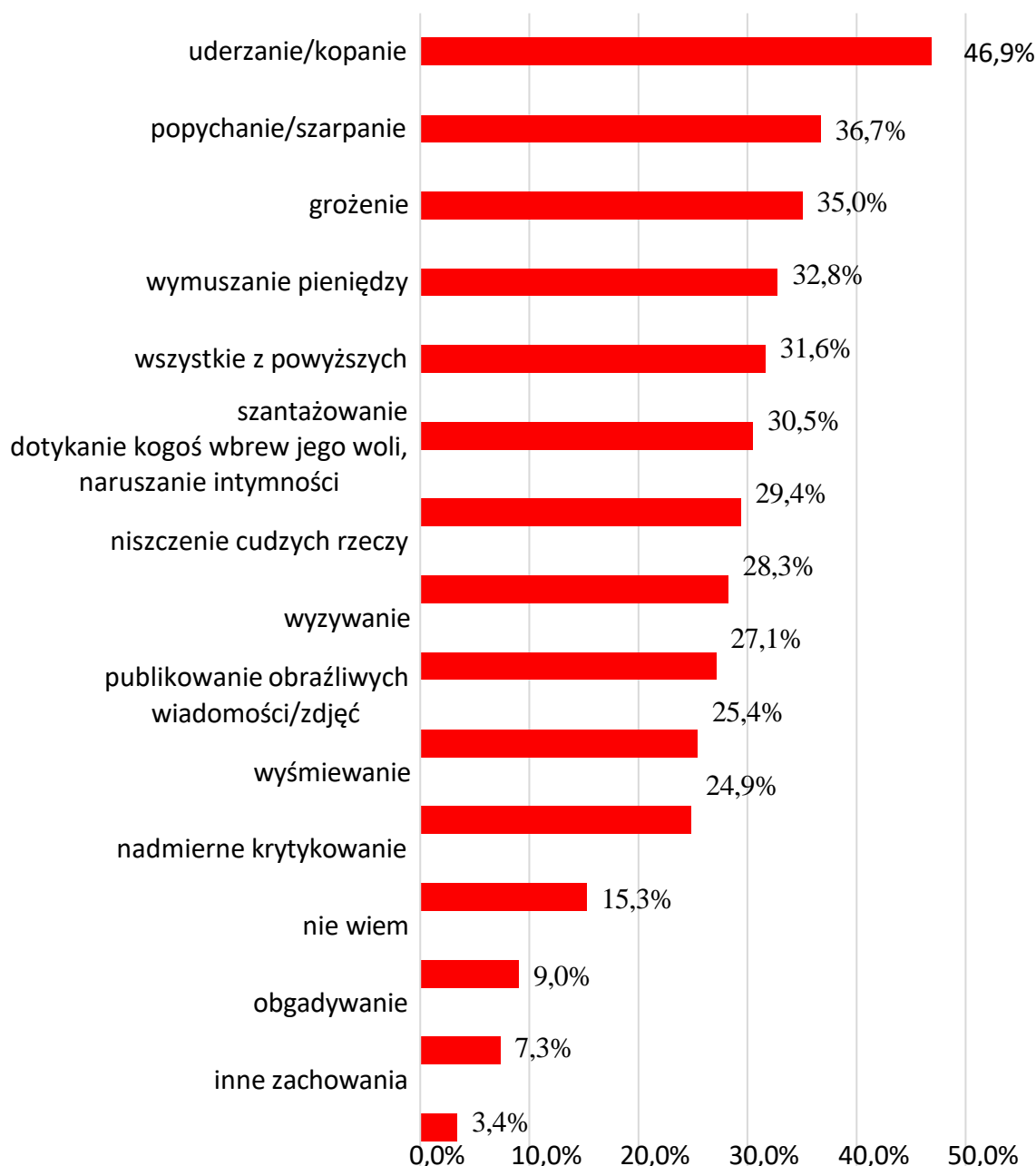

Analiza odpowiedzi respondentów wskazuje, że w sytuacji wystąpienia przemocy domowej mieszkańcy najczęściej deklarują zwrócenie się o pomoc do Policji. Taką odpowiedź wskazało 49,4% badanych. Oznacza to, że instytucja ta jest postrzegana jako główny podmiot interwencyjny w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa. Drugą najczęściej wskazywaną formą wsparcia jest skorzystanie z telefonu zaufania lub infolinii wsparcia (np. Niebieskiej Linii) – taką możliwość zadeklarowało 35,3% respondentów. W dalszej kolejności badani wskazywali na zwrócenie się o pomoc do członka rodziny (29,4%) oraz psychologa lub terapeuty (25,9%). Część respondentów deklaruje również możliwość zwrócenia się o wsparcie do bliskiej osoby spoza rodziny (23,5%). Relatywnie rzadziej wskazywano natomiast Ośrodek Pomocy Społecznej, który został wybrany przez 16,5% badanych.

Uzyskane wyniki wskazują, że w świadomości mieszkańców dominują instytucje o charakterze interwencyjnym oraz formy wsparcia o charakterze bezpośrednim, takie jak Policja czy telefony zaufania. Jednocześnie stosunkowo niewielki odsetek wskazań dotyczących Ośrodka Pomocy Społecznej może świadczyć o ograniczonej wiedzy mieszkańców na temat roli lokalnych instytucji pomocy społecznej w systemie przeciwdziałania przemocy domowej.

Wyniki te sugerują potrzebę wzmocnienia działań informacyjnych dotyczących lokalnego systemu wsparcia, w szczególności roli instytucji pomocowych funkcjonujących na poziomie Gminy oraz dostępnych form pomocy dla osób doświadczających przemocy.

Wykres 8. Jakie zachowanie jest Twoim zdaniem przemocą?

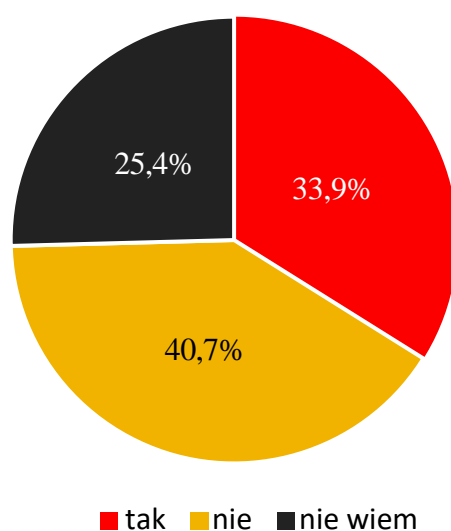
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W pierwszej kolejności weryfikacji poddana została wiedza uczniów z terenu gminy Bodzentyn na temat ogólnie pojętej przemocy. Młodzi mieszkańcy zostali zapytani, jakie według nich zachowania, można zaliczyć do aktów przemocy. Analiza odpowiedzi respondentów wskazuje, że badani najczęściej identyfikują przemoc z bezpośrednimi zachowaniami fizycznymi. Największy odsetek wskazań dotyczył uderzania lub kopania – takie zachowanie jako przemoc wskazało 46,9% respondentów. W dalszej kolejności badani wskazywali popychanie lub szarpanie (36,7%) oraz grożenie (35,0%). Stosunkowo często respondenci uznawali za przemoc również zachowania o

charakterze ekonomicznym i psychicznym, takie jak wymuszanie pieniędzy (32,8%), szantażowanie (30,5%) czy dotykanie kogoś wbrew jego woli i naruszanie intymności (29,4%). Do przemocy zaliczono także niszczenie cudzych rzeczy (28,3%) oraz wyzywanie (27,1%). Rzadziej wskazywano natomiast zachowania o charakterze psychicznym lub społecznym, takie jak wyśmiewanie (24,9%) czy publikowanie obraźliwych wiadomości lub zdjęć w Internecie (25,4%). Jeszcze mniejszy odsetek badanych uznał za przemoc nadmierne krytykowanie (15,3%) oraz obgadywanie (7,3%). Niewielka grupa respondentów (9,0%) deklarowała brak wiedzy w tym zakresie. Warto również zwrócić uwagę, że 31,6% badanych wskazało, iż wszystkie wymienione zachowania mogą stanowić formę przemocy. Uzyskane wyniki sugerują, że w świadomości społecznej przemoc wciąż jest najsilniej utożsamiana z przemocą fizyczną, natomiast mniej oczywiste formy przemocy – szczególnie psychicznej, relacyjnej czy cyfrowej – są rzadziej identyfikowane przez uczniów. Wskazuje to na potrzebę prowadzenia działań edukacyjnych zwiększających wiedzę na temat różnych form przemocy, w tym przemocy psychicznej, ekonomicznej oraz przemocy w przestrzeni cyfrowej.

Kolejna część raportu ma na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród uczniów z gminy Bodzentyn. Zbadaniu poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie pokazują, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy przemocy doświadczyło 33,9% uczniów, natomiast średnio co czwarty badany miał trudności w odpowiedzi na to pytanie (25,4%).

Wykres 9. Czy zdarzyło Ci się w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy?

W celu pogłębionej analizy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na

podstawie udzielonych odpowiedzi możemy stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony uczniów ze szkoły – na tę odpowiedź wskazało 28 osób, tj. 50,9%. Na drugim miejscu znalazły się dzieci/młodzież spoza szkoły (17 osób, tj. 30,9%), a średnio co czwarty ankietowany nie chciał udzielać odpowiedzi na to pytanie (15 osób, tj. 13,3%). Doświadczenie przemocy ze strony rodzeństwa zadeklarowało 6 badanych (10,9%), a nieznanymi osobami – 5 uczniów (9,1%). Na tatę i inne, nieokreślone osoby wskazało po 4 respondentów (po 7,3%), przemoc ze strony mamy zadeklarowały 3 osoby (5,5%), z kolei na dalszych członków rodziny padły 2 odpowiedzi (3,6%). 5 respondentów nie odpowiedziało na to pytanie.

Tabela 11. Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie ze szkoły	50,9%	28
dzieci/młodzież spoza szkoły	30,9%	17
nie chcę odpowiadać na to pytanie	27,3%	15
rodzeństwo	10,9%	6
nieznajoma osoba	9,1%	5
tata	7,3%	4
inne osoby	7,3%	4
mama	5,5%	3
dalsi członkowie rodziny	3,6%	2

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi uczniów dotyczące rodzajów doznawanej przez nich przemocy. Największy odsetek badanych doświadczył przemocy psychicznej (32 osoby, tj. 56,1%). Średnio co czwarty uczeń nie chciał odpowiadać na to pytanie (17 osób, tj. 29,8%) lub wskazał na cyberprzemoc (16 osób, tj. 28,1%) oraz przemoc fizyczną (15 osób, tj. 26,3%). W dalszej kolejności znalazła się przemoc seksualna (8 osób, tj. 14,0%), z kolei 8,8% doświadczyło zaniedbania (5 osób). 3 ankietowanych nie odpowiedziało na to pytanie.

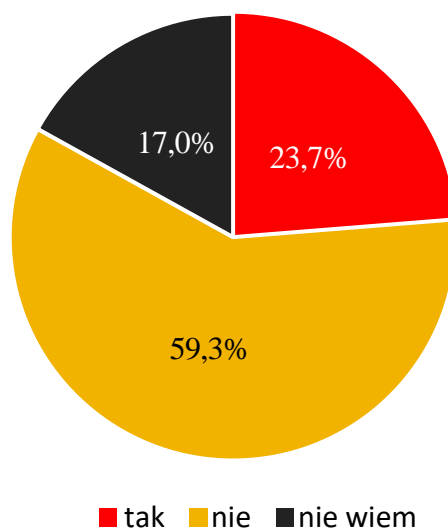
Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	56,1%	32
nie chcę odpowiadać na to pytanie	29,8%	17
ktoś mnie obrażał, ośmieszał, groził mi za pomocą Internetu lub telefonu (np. w mediach społecznościowych, komunikatorach, SMS-ach), publikował lub przysyłał moje zdjęcia/wiadomości bez mojej zgody itp.	28,1%	16
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	26,3%	15
ktoś dotykał mnie w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	14,0%	8
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	8,8%	5

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której to oni zastosowali przemoc wobec innych osób. Na to pytanie, twierdzącej odpowiedzi udzieliło 23,7% uczniów, z kolei 17,0% miało trudność w odpowiedzi.

Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby?

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali zapytani o rodzaj przemocy, jaką zastosowali. Można zauważyć, iż przemoc psychiczną stosował największy odsetek uczniów dopuszczających się takich

zachowań (17 osób, tj. 40,5%). Na przemoc fizyczną wskazało 15 ankietowanych (35,7%), z kolei 14 respondentów nie chciało odpowiadać na to pytanie (33,3%). Średnio co piąty uczeń stosował przemoc psychiczną (9 osób, tj. 21,4%), natomiast na przemoc seksualną wskazało 6 badanych (14,3%).

Analizie poddane zostały również odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Blisko połowa ankietowanych przyznała się do przemocy wobec uczniów ze szkoły – wskazało na to 18 osób, tj. 43,9%. Odpowiedzi uczniów dotyczyły także rodzeństwa (15 osób, tj. 36,6%), a po 8 badanych wskazało na dzieci/młodzież spoza szkoły lub nie chciało odpowiadać na to pytanie (po 19,5%). Znacznie rzadziej uczniowie stosowali przemoc wobec nieznanymi osobom (5 respondentów, tj. 12,2%), dalszych członków rodziny i innych osób, w tym: kolegi i przyjaciela (po 3 osoby, tj. 7,3%), z kolei najmniej odpowiedzi padło na rodziców (2 osoby, tj. 4,9%). 1 respondent nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

W przypadku problemów związanych z przemocą domową lub rówieśniczą, 56,5% młodych mieszkańców Gminy zwróciłoby się o pomoc do rodziców/opiekunów. Na drugim miejscu pod względem liczby wskazań znaleźli się koledzy/koleżanki (31,6%), z kolei na trzecim – nauczyciele (30,5%). W dalszej kolejności uczniowie wskazywali na psychologa/pedagoga szkolnego (22,6%), rodzeństwo (18,6%), a 15,3% badanych radziłoby sobie samodzielnie z problemem. 14,1% ankietowanych przyznało, że w razie tego typu problemów zwróciłby się po pomoc do funkcjonariuszy Policji, a po 5,1% uczniów skierowałoby się do innych, bliżej niewskazanych osób/miejsc lub szukałoby pomocy w Internecie. 10,7% osób nie wie do kogo mogłoby się zwrócić o pomoc, mając problem związany z przemocą domową lub rówieśniczą.

Kolejne pytania zadawane respondentom dotyczyły zagadnienia cyberprzemocy. W pierwszej kolejności podjęto próbę rozpoznania z czym jest utożsamiany przez badanych ten rodzaj przemocy. Najwięcej wskazań uzyskało publikowanie obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie (40,1%) oraz dodawanie negatywnych i obraźliwych komentarzy (35,6%). Średnio co trzeci ankietowany za cyberprzemoc uznaje publikowanie czyjegoś wizerunku bez jego wiedzy lub zgody (32,8%), a co czwarty odpowiedział, iż wszystkie odpowiedzi z kafeterii odpowiedzi są formami cyberprzemocy (28,3%). Po 23,7% uczniów wskazało na włamywanie się na konta internetowe oraz podszywanie się, z kolei 20,9% osób upatruje cyberprzemoc jako otrzymywanie nachalnych, niechcianych treści/wiadomości przez komunikatory elektroniczne. 13,6% badanych nie wie, czym jest to zjawisko, z kolei na inne, bliżej nieokreślone odpowiedzi wskazało 3,4% respondentów.

Działania profilaktyczne

W kolejnym pytaniu uczniowie mieli okazję ocenić podejmowane w szkole działania profilaktyczne w zakresie przemocy w ciągu ostatniego roku szkolnego. Interesowało nas, w jakich zajęciach badani

brali udział oraz jak je oceniają. W tej kwestii wyniki kształtują się następująco:

- ✓ odpowiedź „brałem/am udział, ale zajęcia nic nie wniosły” zaznaczyło 11,9% w przypadku zajęć dotyczących przemocy domowej, 25,4% jeżeli chodzi o przemoc rówieśniczą, natomiast 24,9% odnośnie zajęć dotyczących cyberprzemocy;
- ✓ pozytywnie zajęcia profilaktyczne dotyczące cyberprzemocy oceniło 38,4% uczniów biorących nich udział, w zakresie przemocy rówieśniczej – 32,8%, z kolei w przypadku przemocy domowej było to zaledwie 19,8% osób;
- ✓ brak uczestnictwa w zajęciach profilaktycznych zadeklarowało 36,7% w przypadku zajęć dotyczących cyberprzemocy, 41,8% – przemocy rówieśniczej, a przemocy domowej – 68,4%.

Uzyskane wyniki wskazują na potrzebę systematycznego wzmacniania działań profilaktycznych w szkołach, obejmujących wszystkie formy przemocy – w szczególności przemoc domową, która wydaje się być tematem rzadziej podejmowanym w szkolnych programach edukacyjnych. Istotne jest również zwiększenie atrakcyjności i praktycznego charakteru zajęć, tak aby skuteczniej budować świadomość młodzieży oraz rozwijać kompetencje w zakresie reagowania na sytuacje przemocy.

Zjawisko przemocy Domowej wymaga, podejmowania szczególnych działań wspierających i profilaktycznych. Działania te muszą być skierowane do osób bezpośrednio dotkniętych problemem przemocy domowej, a także do ogółu mieszkańców gminy Bodzentyn. Podobnie jak w latach ubiegłych, działalność profilaktyczna, a także diagnostyczna i interwencyjna realizowane były w ramach działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjnego, a także Zespołu Interdyscyplinarnego i działających w jego ramach Grup Roboczych. Oferta obejmuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną, prawną i socjalną, skierowaną zarówno do osób doznających przemocy, stosujących przemoc oraz świadków przemocy. Lokalny system wsparcia dla rodzin z problemem przemocy w gminie Bodzentyn dotyczy, zatem głównie trzech obszarów:

- pomocy psychologicznej obejmującej wsparcie emocjonalne i okazanie zrozumienia, wskazanie miejsc schronienia, indywidualne rozmowy z psychologiem,
- pomocy materialnej i socjalnej,
- edukacji i interwencji prawnej polegającej na pomocy w przygotowaniu pism procesowych czy wskazaniu możliwych działań prawnych.

Prowadzący zajęcia w Punktach Konsultacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Bodzentynie oraz w Starej Wsi specjaliści, dzięki swemu wieloletniemu doświadczeniu udzielają pomocy osobom i rodzinom wychodząc naprzeciw problemom przemocy, często związanym z nadużywaniem alkoholu przez osobę stosującą przemoc. Celem podejmowanych działań jest przede wszystkim uświadamianie negatywnych konsekwencji dotychczasowego postępowania.

Podjęmowane na terenie Gminy Bodzentyn działania z pewnością już zmieniły podejście wielu osób do problemu przemocy, jednak nadal konieczne są działania zmierzające do skutecznego przeciwdziałania zjawisku zarówno w zakresie rozpoznawania, zapobiegania, jak i efektywnego radzenia sobie z nią i jej skutkami.

Wnioski dotyczące diagnozy problemu przemocy domowej.

Wśród działań rekomendowanych do realizacji w 2026 roku oraz latach późniejszych należy wskazać:

1. Organizowanie dla ogółu mieszkańców warsztatów, których celem będzie zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy domowej, poprzez ukazanie sposobów komunikowania się z osobą stosującą przemoc, naukę asertywnych form radzenia sobie z osobą agresywną oraz poprzez wskazanie innych możliwości, które mogą pomóc osobom doświadczającym przemocy. Zalecane jest, aby podczas warsztatów mieszkańcy zostali zapoznani ze sposobami reagowania w przypadku znajomości osób doświadczających przemocy. Tego rodzaju działania skierowane do całej społeczności lokalnej, mogą mieć pozytywny wpływ na przełamywanie tzw. „zmowy milczenia” dotyczącej przemocy domowej, a także mogą wpływać na podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie identyfikacji form przemocy. Tego rodzaju warsztaty powinny mieć charakter edukacyjny oraz prewencyjny.
2. Biorąc pod uwagę możliwą niechęć części mieszkańców do bezpośredniego uczestnictwa we wskazanych wyżej działaniach edukacyjnych, skuteczną formą edukacji będzie prowadzenie społecznych/kampanii podnoszących świadomość mieszkańców Gminy w zakresie kwestii usprawiedliwiania stosowania przemocy. Należy realizować lokalne kampanie społeczne, które będą obalać mity i stereotypy na temat przemocy domowej, a także będą opisywać mechanizmy przemocy i podkreślać ich społeczną szkodliwość.
3. Należy kreować środowisko wolne od przemocy wobec dzieci, w szczególności poprzez zwiększenie świadomości dorosłych mieszkańców na temat negatywnych konsekwencji stosowania przemocy w procesie wychowania, przy jednoczesnej edukacji w zakresie innych skutecznych i bezpiecznych dla rozwoju dziecka metod wychowawczych, poprzez warsztaty i zajęcia organizowane dla rodziców.
4. Rekomendowane jest prowadzenie działań edukacyjnych, skierowanych do osób zaangażowanych w lokalny system wsparcia, w celu zwiększenia skuteczności ich działań. Pomocne będzie również prowadzenie interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń, na których obecni będą przedstawiciele wszystkich instytucji. Ponadto konieczne jest systematyczne podnoszenie kompetencji służby przedstawicieli instytucji realizujących działania zapobiegawcze tego typu problemom, m.in. w zakresie zasad podejmowania interwencji w przypadku przemocy domowej.

5. Wyniki badań wskazują, że aż 67,1% mieszkańców nie wie, gdzie można uzyskać pomoc w sytuacji przemocy domowej. Konieczne jest zatem zwiększenie działań informacyjnych dotyczących lokalnego systemu wsparcia. Rekomendowane jest prowadzenie regularnych kampanii informacyjnych w przestrzeni publicznej, mediach społecznościowych oraz w instytucjach lokalnych (szkoły, ośrodki zdrowia, parafie, instytucje kultury), które będą wskazywać konkretne miejsca i instytucje udzielające pomocy osobom doświadczającym przemocy.
6. Konieczne jest upowszechnianie informacji wśród lokalnej społeczności o miejscach, w których świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna oraz zawodowa osobom dotkniętym przemocą. Obecnie najbardziej rozpowszechnionym źródłem informacji jest Internet, dlatego warto tego rodzaju działania podejmować za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Miasta i Gminy, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej czy innych podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy na terenie Gminy.
7. Relatywnie niewielki odsetek mieszkańców wskazuje Ośrodek Pomocy Społecznej jako miejsce uzyskania pomocy. Wskazuje to na potrzebę zwiększenia widoczności i rozpoznawalności lokalnych instytucji wsparcia poprzez działania informacyjne, współpracę międzyinstytucjonalną oraz organizowanie spotkań informacyjnych dla mieszkańców.
8. Znaczna część mieszkańców wskazuje na potrzebę izolowania osób stosujących przemoc od osób jej doświadczających (47,1%) oraz zapewnienia bezpiecznego schronienia (40,0%). W związku z tym istotne jest rozwijanie współpracy pomiędzy Policją, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym oraz innymi instytucjami w celu skutecznego reagowania na przypadki przemocy oraz zapewnienia bezpieczeństwa osobom pokrzywdzonym.
9. Dobrą praktyką będzie tworzenie, wspieranie i finansowanie miejsc pomocy dorosłym i dzieciom oferujących kompleksową pomoc: psychologiczną, terapeutyczną, socjoterapeutyczną, socjalną w przypadku doświadczenia przemocy domowej (np. punkty konsultacyjne, grupy samopomocowe), a także popularyzowanie ich działalności.
10. Pozytywny efekt może przynieść również prenumerata lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji, czy też materiałów multimedialnych, w celu wspierania rozwoju zawodowego i kompetencji osób pracujących zawodowo w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, a także udostępnianie ich w miejscach publicznych wraz z informatorem – przewodnikiem po miejscach wsparcia dostępnych w Gminie.
11. Niezbędnym elementem przeciwdziałania przemocy będzie również podejmowanie stałych działań monitoringowych wskazujących na obecną skalę problemu. W tym celu konieczne jest prowadzenie statystyk przez podmioty zaangażowane w rozwiązywanie problemów społecznych, prowadzenie diagnoz lokalnych oraz ewaluację prowadzonych działań i programów.
12. Wyniki badań wskazują, że uczniowie najczęściej utożsamiają przemoc z zachowaniami

fizycznymi, natomiast rzadziej identyfikują przemoc psychiczną, relacyjną czy cyfrową. W związku z tym rekomenduje się prowadzenie systematycznych działań edukacyjnych zwiększających świadomość młodzieży w zakresie różnych form przemocy, w tym przemocy psychicznej, ekonomicznej oraz cyberprzemocy. Zajęcia powinny obejmować również tematykę konsekwencji przemocy oraz sposobów reagowania w sytuacji jej wystąpienia.

- 13.Z badań wynika, że przemoc wobec uczniów najczęściej stosowana jest przez innych uczniów ze szkoły, co wskazuje na istotną skalę problemu przemocy rówieśniczej. W związku z tym rekomenduje się rozwijanie programów profilaktycznych w szkołach, które będą ukierunkowane na budowanie bezpiecznych relacji między uczniami, rozwijanie kompetencji społecznych, kształtowanie postaw empatii oraz przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym.
- 14.W zakresie kreowania pożądanych postaw wśród młodych mieszkańców Gminy konieczne jest prowadzenie zajęć z zakresu problematyki przemocy przez psychologów, socjoterapeutów, pedagogów i innych specjalistów. Obszar tematyczny oprócz konsekwencji stosowania przemocy, powinien zawierać stosowanie różnych technik i metod, które będą w atrakcyjny i aktywny sposób przekazywały informacje.
- 15.Wyniki badań wskazują, że część uczniów doświadcza przemocy w środowisku domowym lub jest jej świadkiem. Jednocześnie tematyka przemocy domowej jest rzadziej poruszana w szkolnych działaniach profilaktycznych. Rekomenduje się zwiększenie liczby zajęć edukacyjnych dotyczących przemocy domowej oraz informowanie uczniów o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia.
- 16.Prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach powinno obejmować dystrybucję materiałów edukacyjnych, w tym również wśród rodziców i opiekunów, którzy powinni zostać poinformowani o podejściu szkoły do przemocy, rozwiązaniach i procedur w tym zakresie oraz o możliwych działaniach, które należy podjąć, gdy dziecko doświadcza tego problemu.
- 17.Prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, co stanowi czynnik chroniący.
- 18.Niezbędne jest prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w klasach w obszarze doskonalenia umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzmacniania poczucia własnej wartości, rozwijania umiejętności asertywnego zachowania się, a także podnoszenia ich wiedzy na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania przemocy zarówno w szkole, jak i w domu oraz sposobów reagowania, jeśli będą świadkiem agresji.
- 19.Zaleca się wprowadzenie programów rówieśniczych w postaci koleżeńskiej pomocy w nauce, rówieśniczy doradcy, rówieśniczych doradców czy mediatorów. Program wsparcia rówieśniczego opiera się na założeniu, że w wieku dojrzewania rówieśnicy wywierają na siebie nawzajem silny wpływ, a pozytywne relacje rówieśnicze mogą zostać wykorzystane w organizowaniu konstruktywnych działań pomocowych na terenie szkoły.

20. Dbanie o pozytywny klimat szkoły zwłaszcza relacje społeczne – zarówno pomiędzy nauczycielami a uczniami, jak i personelem szkoły a rodzicami. Tego rodzaju zadanie może być realizowane poprzez organizację spotkań, wspólnych wycieczek i wyjazdów integracyjnych, czy też podejmowanie wspólnych inicjatyw.
21. Wyniki badań pokazują, że część uczniów nie wie, do kogo mogłaby zwrócić się o pomoc w sytuacji przemocy lub deklaruje samodzielne radzenie sobie z problemem. W związku z tym wskazane jest prowadzenie działań edukacyjnych wzmacniających kompetencje młodzieży w zakresie reagowania na przemoc oraz informujących o dostępnych formach wsparcia i instytucjach pomocowych.
22. Warto prowadzić również szkolenia dla nauczycieli, które będą rozwijały u nich kompetencje kierowania klasą oraz umiejętności właściwego reagowania na niekorzystne zachowania uczniów, wzmacniania pożądanych zachowań i formułowania oczekiwań wobec uczniów.
23. Zalecanym działaniem jest również tworzenie placówek wsparcia dziennego, które odgrywają istotną rolę w systemie pomocy zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem przemocy oraz zwiększenie dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, poprzez rozwój miejsc spotkań dla dzieci i młodzieży, w tym placówek kulturalnych i obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie Gminy, a także wzbogacenie oferty edukacyjno-wychowawczej.
24. Organizowanie i finansowanie dla przedstawicieli placówek pracujących z dziećmi i młodzieżą szkoleń, obejmujących zagadnienia dotyczące skutecznych strategii profilaktycznych oraz podnoszące ich kompetencje w zakresie realizacji warsztatów i zajęć profilaktycznych.
25. Szkolenia kadry pedagogicznej oraz pracowników innych podmiotów, które w sposób bezpośredni mają kontakt z dziećmi i młodzieżą, w zakresie zgłaszania przypadków przemocy.

3.3 Lista lokalnych zasobów instytucjonalnych

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.

Zasoby instytucjonalne	Obszar działania
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • wczesna diagnoza, • poradnictwo, • realizacja procedury „Niebieskie Karty”,

	<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, • wydawanie ulotek edukacyjno- informacyjnych i informatorów, • organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, • prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, • udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych profilaktyką przemocy i uzależnień.
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych , • realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych.
Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
Świetlice środowiskowo-socjoterapeutyczne	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych, • promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego, • prowadzenie działalności profilaktycznej jako alternatywy dla zachowań destrukcyjnych, • rozwój zainteresowań indywidualnych poprzez zaangażowanie dzieci i młodzież w działania twórcze i kreatywne.
Szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • wczesna diagnoza, • realizacja procedury „Niebieskie Karty”, • realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy, • udział w kampaniach edukacyjno- informacyjnych.
Przedszkola	<ul style="list-style-type: none"> • wczesna diagnoza, • działania profilaktyczne.
Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kielcach	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc psychologiczna, pedagogiczna i prawna, • poradnictwo socjalne, • interwencje kryzysowe, • udzielanie schronienia w schronisku ofiarom przemocy domowej oraz innym osobom znajdującym się w krytycznej sytuacji.
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	<ul style="list-style-type: none"> • diagnoza rozwoju poznawczego i emocjonalno-społecznego dzieci i młodzieży, • udzielanie wsparcia psychologicznego dzieciom, młodzieży i ich rodzicom, • terapia zaburzeń rozwojowych, • psychoedukacja, • interwencje w środowisku lokalnym, • realizacja procedury „Niebieskiej Karty”

Policja	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja procedury „Niebieskie Karty”, • podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej • monitorowanie sytuacji rodziny z problemem przemocy, • przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy.
Samodzielny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none"> • wczesna diagnoza, • przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, • realizacja procedury „Niebieskie Karty”.
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna	<ul style="list-style-type: none"> • udostępnienie literatury z zakresu problematyki przemocy, • edukacja.

Można wyróżnić również podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kultury, sportu i rekreacji,
- instytucje kościelne,
- lokalne organizacje pozarządowe.

4. ANALIZA SWOT

W celu uzyskania pełnego obrazu systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Bodzentyn, dokonano określenia słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń, jakie mogą się pojawić w trakcie realizacji zadań związanych z pomocą osobom uwięzonym w przemoc.

Tabela 12. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
1) utrzymująca się tendencja spadkowa liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”; 2) dostępna oferta bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (psychologiczne, prawne) w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej gminne programy, strategię w obszarze rozwiązywania problemów społecznych; 3) działalność profilaktyczna i edukacyjna m.in. Miejsko-Gminnej Komisji Do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,;	1) Niewystarczająca świadomość społeczna dotycząca przemocy domowej; 2) Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego; 3) Niepełna oferta dla dzieci i młodzieży doświadczających kryzysów psychicznych, szczególnie brak opieki psychiatrycznej na terenie gminy; 4) Zbyt późne diagnozowanie problemów dziecka i rodziny;

<p>4) działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych;</p> <p>5) systematyczna współpraca instytucji w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, powoływanie Grup Diagnostyczno-Pomocowych, reagowanie na zdiagnozowane potrzeby w oparciu o współpracę międzyinstytucjonalną;</p> <p>6) potencjał placówek oświatowych, szkół w zakresie dobrze przygotowanej, wykształconej kadry;</p> <p>7) Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bodzentynie.</p>	<p>5) Niedostateczna ilość działań profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie wspierania dziecka i rodziny;</p> <p>6) Mała liczba rodziców uczestniczących w przygotowanych dla nich prelekcjach, warsztatach i spotkaniach.</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>1) Rozszerzanie współpracy i partnerstwa w obszarze wspierania rodziny z dziećmi między poszczególnymi instytucjami, włączenie do współpracy nowych podmiotów oraz podnoszenie jakości działań;</p> <p>2) Rozszerzenie oferty programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;</p> <p>3) Możliwość korzystania ze środków budżetu państwa oraz zewnętrznych źródeł finansowania;</p> <p>4) Podniesienie świadomości rodziców na temat możliwości uzyskania pomocy w zakresie doskonalenia kompetencji wychowawczych;</p> <p>5) Rozszerzenie nowych form pracy z rodziną przez pedagogów, psychopedagogów i psychologów zatrudnionych w szkołach;</p> <p>6) Podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz systemu wspierania rodziny w sytuacjach kryzysowych.</p>	<p>1) Kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym, prowadzący do przemocy domowej;</p> <p>2) Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających i Internetu;</p> <p>3) Wypalenie zawodowe osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej;</p> <p>4) Niespójne przepisy prawa utrudniające efektywną pomoc społeczną i wspieranie rodziny w sytuacjach kryzysowych;</p> <p>5) Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc w społecznościach rówieśniczych;</p> <p>6) Wykluczenie społeczne rodzin dysfunkcyjnych.</p>

5. ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

5.1 Cel główny program oraz cele szczegółowe

Głównym celem programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy, ochrona osób doznających przemocy, ograniczanie skali problemu i skutków przemocy domowej.

Cel główny realizowany będzie przez cele szczegółowe tj.:

1. Działalność profilaktyczna i edukacja społeczności lokalnej, dotycząca zjawiska przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy i wsparcia na terenie gminy Bodzentyn.
2. Zwiększenie skuteczności wsparcia i ochrony osób doznających przemocy domowej .
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domowa.
4. Działania profilaktyczno-edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców oraz wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.
5. Doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Tabela 13. Działania

1. Działalność profilaktyczna i edukacja w społeczności lokalnej, dotycząca zjawiska przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy i wsparcia oraz systematyczna diagnoza społeczna				
Lp.	Działania	Realizatorzy	Harmonogram	Wskaźnik
1.	Prowadzenie działań profilaktycznych i informacyjno-edukacyjnych adresowanych do ogółu dorosłych, z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	ZI, MGOPS, UMiG	2026-2032 na bieżąco	Liczba zainicjowanych działań
2.	Realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży na temat przemocy domowej, równieśniczej i cyberprzemocy	MGOPS, UMiG	2026-2032 na bieżąco	Liczba realizowanych programów Liczba uczestników programów
3.	Prowadzenie badań oraz analiz dotyczących zjawiska przemocy domowej (diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy).	MGOPS, UMiG, placówki oświatowe	2026-2032 raz na 4 lata	Liczba osób objętych badaniem
4.	Promowanie zachowań nieagresywnych i społecznie	MGOPS, UMiG, NGO, placówki	2026-2032 na bieżąco	Liczba zainicjowanych działań

	pożądanych wśród dzieci i młodzieży, organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	oświatowe		Liczba uczestników
5.	Kampanie edukacyjne i informacyjne skierowane do osób starszych dotyczące problemu przemocy.	MGOPS, UMiG, NGO, Policja	2026-2032 raz na 2 lata	Liczba zainicjowanych działań
2. Zwiększenie skuteczności wsparcia i ochrony osób doznających przemocy domowej				
Lp.	Działania	Realizatorzy	Harmonogram	Wskaźnik
1.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do bezpłatnej pomocy m.in. w formie: poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego, rodzinnego, interwencji kryzysowej, pomocy medycznej	ZI, MGKRPA, UMiG, MGOPS, Placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, NGO	2026-2032 na bieżąco	Liczba osób, którym udzielono porad Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy
2.	Udzielanie wsparcia rodzinom dotkniętym przemocą domową poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”	ZI, MGKRPA, MGOPS, Policja, Placówki oświatowe, placówki służby zdrowia,	2026-2032 na bieżąco	Liczba rodzin objętych procedurą Liczba wszczętych procedur Liczba zakończonych procedur
3.	Udzielanie wsparcia rodzinom dotkniętym przemocą domową pomocy finansowej i rzeczowej	MGOPS, NGO	2026-2032 na bieżąco	Liczba rodzin którym udzielono wsparcia
4.	Udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej	ZI, MGOPS, PCPR, NGO	2026-2032 na bieżąco	Liczba osób korzystających ze schronienia
5.	Objęcie wsparciem Asystenta rodziny rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze	MGOPS	2026-2032 na bieżąco	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
6.	Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych powołanych do realizacji procedur „Niebieskie Karty”	ZI	2026-2032 na bieżąco	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego Liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych
7.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez umieszczanie w pieczy zastępczej i zapewnienie finansowania ich pobytu	MGOPS, PCPR,	2026-2032 na bieżąco	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z powodu przemocy domowej
8.	Udostępnianie baz danych o placówkach udzielających	ZI, MGKRPA, UMiG, MGOPS,	2026-2032 na bieżąco	Liczba podmiotów, którym przekazano

	pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Policja, Placówki oświatowe, placówki służby zdrowia,		bazy danych
3.Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową				
Lp.	Działania	Realizatorzy	Harmonogram	Wskaźnik
1.	Kierowanie i motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych	ZI, , Policja	2026-2032 na bieżąco	Liczba osób, które podjęły udział w programach
2.	Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach jej stosowania oraz zobowiązanie ich do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy	ZI, GDP, Policja	2026-2032 na bieżąco	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta”-D
3.	Działania zmierzające do zastosowania leczenia odwykowego wobec osób uzależnionych – stosujących przemoc domową	MGKRPA	2026-2032 na bieżąco	Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe
4.	Izolowanie osób stosujących przemoc domową od osób doznających przemocy oraz stosowanie zakazu zbliżania się do osób doznających przemocy	Policja	2026-2032 na bieżąco	Liczba wydanych nakazów opuszczenia miejsca zamieszkania przez osobę stosującą przemoc oraz zakazu zbliżania do osób doznających przemocy
5.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemocą domową poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”	ZI, MGKRPA, MGOPS, Policja, Placówki oświatowe, placówki służby zdrowia,	2026-2032 na bieżąco	Liczba osób stosujących przemoc domową
6.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, które nie podjęły uczestnictwa w Programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych	ZI, Policja	2026-2032 na bieżąco	Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu wykroczenia przez osobę stosującą przemoc domową
7.	Rozpowszechnianie informacji nt. podmiotów realizujących Programy korekcyjno-edukacyjne i/lub psychologiczno-terapeutyczne	ZI, MGOPS, MGKRPA	2026-2032 na bieżąco	Liczba przekazanych informatorów
4.Działania profilaktyczno-edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych				

kompetencji rodziców oraz wdrażania prawidłowych metod wychowawczych				
Lp.	Działania	Realizatorzy	Harmonogram	Wskaźnik
1.	Realizacja programów edukacyjnych wzmacniających kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców	MGOPS, PCPR	2026-2032 raz na 3 lata	Liczba programów Liczba osób, które podjęły udział w programach
2.	Realizacja programów edukacyjnych skierowanych do rodziców, dzieci, młodzieży, seniorów, nauczycieli przedszkoli, szkół oraz opiekunów prawnych osób niepełnoletnich.	MGOPS	2026-2032 raz na 3 lata	Liczba programów Liczba osób, które podjęły udział w programach
5. Doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej				
Lp.	Działania	Realizatorzy	Harmonogram	Wskaźnik
1.	Szkolenia i warsztaty dla przedstawicieli instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.	ZI, MGOPS, Policja, Placówki oświatowe, placówki służby zdrowia,	2026-2032 na bieżąco	Liczba zorganizowanych szkoleń/warsztatów Liczba uczestników
2.	Uczestnictwo członków ZI w obowiązkowym szkoleniu	ZI	2026-2032 1 rok od powołania do ZI	Liczba przeszkolonych członków ZI
3.	Uczestnictwo członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach z zakresu pracy z osobami doznającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc domową	ZI, MGOPS,	2026-2032 na bieżąco	Liczba zorganizowanych szkoleń Liczba przeszkolonych członków grup diagnostyczno-pomocowych
4.	Systematyczne podnoszenie wiedzy na temat przemocy domowej, w szczególności wśród nauczycieli, pedagogów szkolnych, lekarzy pierwszego kontaktu, służb społecznych.	ZI, MGOPS, , Placówki oświatowe,	2026-2032 raz na 2 lata	Liczba zorganizowanych szkoleń Liczba osób przeszkolonych
5.	Superwizja pracy grup diagnostyczno-pomocowych	ZI, MGOPS	2026-2032 raz na 2 lata	Liczba działań

5.2 HARMONOGRAM WDRAŻANIA PROGRAMU

Tabela 16. Harmonogram

Etapy	wyszczególnienie	Termin realizacji
Etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Miejską w	II kwartał 2026 r.

	Bodzentynie w sprawie przyjęcia	
Etap II	Koordinacja realizacji Programu	II kwartał 2026 – IV kwartał 2032 r.
Etap III	Monitoring	I kwartał każdego roku w okresie od 2027 r.- 2032 r.
Etap IV	Ewaluacja Programu	I kwartał 2033 r.

5.3 ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej skierowany jest przede wszystkim do: ofiar przemocy Domowej (w tym: dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), sprawców przemocy domowej, świadków przemocy, przedstawicieli władz lokalnych, przedstawicieli instytucji służb pracujących z dziećmi, policji, wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, kościołów, mieszkańców gminy Bodzentyn, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym stykają się z problemem przemocy.

5.4 PRZEWDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej zakłada:

- zmiana biernych postaw mieszkańców gminy Bodzentyn wobec zjawiska przemocy.
- promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy.
- poszerzanie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy domowej;
- wzmocnienie efektywności działań wobec osób stosujących przemoc domową
- podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej finansowane będą z następujących źródeł:

- budżet gminy – 4 000 zł rocznie,
- budżet państwa – 6.000,00 rocznie,
- środki UE,
- granty i fundusze zewnętrzne.

7. MONITORING I EWALUACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ

Za realizację i nadzór nad Programem odpowiada Zespół Interdyscyplinarny. Monitoring prowadzony będzie w formie corocznych sprawozdań zawierających dane statystyczne, opis działań oraz ocenę skuteczności. Wyniki ewaluacji posłużą do aktualizacji Programu.

Monitoring realizacji Programu prowadzony będzie przez Zespół Interdyscyplinarny poprzez coroczną analizę liczby prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”, liczby udzielonych form wsparcia, skuteczności działań profilaktycznych.

Sprawozdania z realizacji Programu będą przedkładane Radzie Miejskiej w terminie do 31 marca każdego roku sprawozdawczego.

Dane zebrane w trakcie procesu monitorowania będą analizowane i wykorzystywane do przygotowywania raportów wewnętrznych zarówno na potrzeby samych realizatorów, jak i w celu opracowania oraz prezentacji wymaganych okresowych i rocznych sprawozdań dla wewnętrznych i zewnętrznych podmiotów,

Ewaluacja wewnętrzna obejmuje analizę danych, poziom realizacji wskaźników, jak i wyników badań socjologicznych oraz kontynuację rozpoczętego w latach poprzednich procesu opracowywania narzędzi służących do badania efektywności działań w poszczególnych obszarach problemowych.

8. PODSUMOWANIE

Przemoc domowa w Gminie Bodzentyn, mimo że nie zawsze jest postrzegana jako problem powszechny, stanowi realne zagrożenie – szczególnie dla dzieci, kobiet, seniorów i osób zależnych. Kluczowe znaczenie ma zwiększenie świadomości mieszkańców oraz rozwój dostępnych form wsparcia.

Program na lata 2026–2032 zakłada kompleksowe działania: od profilaktyki, przez interwencję, aż po wsparcie i terapię.

9. SPIS TABEL

Tabela 1. Podsumowanie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2023-2025.....	11
Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” przez poszczególne służby	11
Tabela 3. Liczba osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową, na podstawie wszczętej procedury „Niebieskie Karty”	12
Tabela 4. Wnioski kierowane do Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bodzentynie przez Zespół Interdyscyplinarny w sprawie zastosowania leczenia wobec sprawców przemocy	14
Tabela 5. Informacje o zastosowanych działaniach wobec osób stosujących przemoc domową	14
<i>Tabela 7. Kim jest osoba, która doświadcza przemocy domowej?</i>	16
Tabela 8. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy?	17
Tabela 9. Kto stosował wobec Pana/i przemoc?	18
Tabela 10. W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i zachowanie przemocowe?	19
Tabela 11. Kto stosował wobec Ciebie przemoc?	25
Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?	26
Tabela 13. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.....	32
<i>Tabela 14. Analiza SWOT</i>	34
Tabela 15. Działania	36
Tabela 16. Harmonogram.....	39

10. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Czy zna Pan/i w swoim otoczeniu kogoś, kto jest osobą doznającą przemocy domowej?	15
Wykres 2. Jak często, w okresie ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w swoim środowisku rodzinnym?	16
Wykres 3. Jak często, w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc wobec członka swojej rodziny?	17
Wykres 4. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci (tzw. „klaps”) może być metodą wychowawczą, która:	18
Wykres 5. Czy postrzega Pan/i przemoc domową jako znaczny problem występujący na terenie Gminy?	19
Wykres 6. Czy zna Pan/i miejsca na terenie swojej miejscowości, do których można zgłosić się z prośbą o pomoc w przypadku wystąpienia przemocy domowej?.....	20
Wykres 7. Czy wie Pan/i na czym polega procedura „Niebieskie Karty”?	21
Wykres 8. Jakie zachowanie jest Twoim zdaniem przemocą?	22
Wykres 9. Czy zdarzyło Ci się w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy?.....	23
Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby?	25

¹ Diagnoza Problemu Przemocy Na Terenie Gminy Bodzentyn, Bodzentyn 2026 , s.2-3.

² Pyżalski, J. (2012), *Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży*, Kraków: Impuls, s. 23–30.

³ Popyk, A. Skala i uwarunkowania przemocy rówieśniczej – wyniki Diagnozy przemocy wobec dzieci w Polsce 2023. Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka, 22(4), s. 37-62.

⁴ Pyżalski J., Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży, s. 126-128.

⁵ Diagnoza Problemu Przemocy Na Terenie Gminy Bodzentyn, Bodzentyn 2026 , s.10-36.

⁶ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U.z 2024 poz. 1673 ze zm.)